

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Tomáš Vaverka
Téma práce:	Intellectual Property Protection for Startups: A Law and Economics Perspective
Rozsah práce:	Celkem 204,492 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	1.11.2023

1. **Aktuálnost (novost) tématu:** Úroveň novosti odpovídá diplomové práci. Část práce analyzuje autorem sebraná data, které jsou v českém kontextu nepochybně nová a přinášejí nový vhled do problematiky.
2. **Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:** Nad úroveň standardní diplomové práce.
3. **Formální a systematické členění práce:** V pořádku.
4. **Vyjádření k práci:**

Silná stránka diplomové práce je sběr vlastních dat, který autorovi umožnil poskytnout nový vhled do situace využití právních nástrojů startupů v Českém prostředí. Vítám i (orientační) srovnání výsledků s výsledky z mezinárodního dotazníku Berkeley survey.

V několika případech se autor odkazuje na nedostatečně zpracovanou literaturu a na mezery v poznání. Například hned na straně 1 autor píše: “literature exploring the relationship between intellectual property rights and entrepreneurship is scarce.” Následně na straně 2: “literature exploring the relationship between intellectual property rights and entrepreneurship is scarce.” Nejsem expertem na literaturu IPR a podnikání či start-upy, nicméně jednoduché hledání v Google Scholar vede k desítkám tisícům referencí. Například zadání “ipr and entrepreneurship” do Google Scholar vede k 45 tisícům odkazů a zadání “ipr and startups” vede k dalším 23 tisícům odkazů. Netvrdím, že všechny odkazy a texty jsou dostatečně kvalitní či relevantní pro zpracování do diplomové práce, ale očekával bych v diplomové práci buď detailnější popis v jaké konkrétní oblasti existuje mezera v literatuře, nebo větší opatrnost s podobnými výroky. Podobně na straně 21 autor píše, že existuje pouze málo systematického poznání zda zveřejnění patentů pomáhá v rozšíření technologických informací. Zde si dovoluji i přidat konkrétní akademickou literaturu: Furman et al., (AEJ: EP, 2021); Kim & Valentine (JAE, 2021). Opět bych autorovi doporučoval větší důslednost.

Na stránce 62 autor píše, že jedna z výzkumných otázek je “How do the results of this research correlate with the findings of the Berkeley survey relating to software startups?” Nikde jsem ale nenašel, že by autor odhadoval korelaci.

K samotné analýze mám dotaz na klíčový nástroj. Jak mám jako čtenář přemýšlet o hodnocení „důležitosti“ jednotlivých komparativních výhod. Pokud firma nedrží žádný patent, je pak nutné, že respondent bude důležitost patentů hodnotit jako nízkou? Jednoduše protože žádnou komparativní výhodu nemá. Pokud by ale patent měl, tak by jej hodnotit na stupnici důležitosti vysoko. Abych se zeptal jinak, jde o latentní přesvědčení respondentů, který nástroj by mohl být pro ně důležitý či důležitější, kdyby jej měli, nebo jde o popis reality a pokud nemají patent, tak pro ně prostě nemůže být důležitý.

Pro lepší čtení grafů bych doporučil řazení možností podle jejich hodnoty. Například v grafu 13 by pořadí bylo IP assignemtn clauses, Non-disclosure agreement, Founders' agreement, Non-compete clauses, Internal company guidelines. Bylo by tak hned na první pohled zřejmé rozšíření jednotlivých mechanismů.

Jako čtenář bych rovněž ocenil, kdyby z celého textu bylo na první čtení jasné a zřejmé, co je podle autora nejdůležitější zjištění, které se práce snaží komunikovat.

Text považuji za zbytečně dlouhý, například kapitolu 2 „The Law and Economics of Intellectual Property“ bych si uměl představit kratší i při zachování informační hodnoty. Podobně například odstavce na straně 69 a na straně 70, ve kterém autor přepisuje příběhy respondentů o rozhodování o žalobě a o útoku „patent trolls“. Jde o zajímavé příběhy, ale zvážil bych jestli se mají objevit v diplomové práci a pokud ano, tak v jaké podobě (rozsah, hlavní text vs přílohy atd). O zkrácení lze uvažovat i u dalších kapitol. Na obranu autora, předpokládám, že cílem bylo naplnit požadovaný rozsah práce pro rigorózní práci. Jde naprosto pochopitelné chování motivované nevhodně nastavenými pravidly pro rozsah diplomové a rigorózní práce. Vhodné zkrácení textu by nicméně vedlo ke zvýšení kvality práce.

Pokud jde o opomenuté otázky a možné rozšíření, pak bych ocenil: i) diskusi o načasování zavádění jednotlivých opatření na úrovni firem. V akademické literatuře se často diskutuje, jak se mění načasování využití jednotlivých právních nástrojů. Například “non-compete clauses” lze využít v zásadě hned na začátku inovačního procesu, a tedy v dřívější fázi života startup, zatímco o patent musí firma žádat, až když má co patentovat. Jinými slovy využití nástroje jsou pravděpodobně korelované se stářím start-upu a to je dimenze problému, kterou diplomová práce opomíjí. ii) detailnější popis, co znamená český startup? Ač se může zdát, že jde o banální otázku, tak jsem v diplomové práci odpověď nenašel. Naopak autor zmiňuje i několik start-upů, které mají sídlo v jiných zemích. Jde o to, že zakladatelé jsou Češi? iii) (alespoň) popisnou statistiku toho, jak se liší využití právních nástrojů v jednotlivých startupech podle toho, zda mezi C-level vedením je vystudovaný právník. Zvláště pokud jeden z menších závěrů práce je, že nedostatek informací hraje roli ve využití právních nástrojů, tak otázka, jak se liší firmy, které mají k takové informaci blíže (mají vystudovaného právníka ve vedení) od těch, pro které je právní prostředí cizí je přirozeně zajímavá.

Oceňuji, že autor využil ke zlepšení stylistické úrovně a čitelnosti textu využil ChatGPT a DeepL. V popisu využití jsem žel nenašel jak přesně byl ChatGPT využit. Jsem názoru, že text obsahuje zbytečně dlouhé a složité části textu a pro lepší čitelnost by bylo lepší „napromptovat“ ChatGPT tak, aby text více odpovídal akademického textu, s přímočarou, údernou a efektivní strukturou.

Reference

Kim, J., & Valentine, K. (2021). The innovation consequences of mandatory patent disclosures. *Journal of Accounting and Economics*, 71(2-3), 101381.

Furman, J. L., Nagler, M., & Watzinger, M. (2021). Disclosure and subsequent innovation: Evidence from the patent depository library program. *American Economic Journal: Economic Policy*, 13(4), 239-270.

5. Kritéria hodnocení práce:

Splnění cíle práce	Bez výhrad.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Jako oponent nedokáži posoudit, zda autor zpracoval téma samostatně.
Logická stavba práce	Bez výhrad.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor se odkazuje k dobře publikované zásadní mezinárodní literatuře jak v ekonomii tak v právu (například JEP, JEL, MS, REStat, JLE, JLS a knihy vydané v prestižních nakladatelstvích). Práce rovněž pracuje se zdroji z „policy“ sféry (například legislativa EU). V počtu, tematickém rozsahu a kvalitě citovaných zdrojů jde o nadstandardní práci.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Nad úrovní standardní diplomové práce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Ocenil byl lepší zpracování grafů.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Doporučuji k obhajobě. Otázky k obhajobě: <ol style="list-style-type: none"> 1) Co z toho, co jste se dozvěděl, nejvíc změnilo vaše přemýšlení o fungování IPR mezi českými startupy? 2) Očekáváte, že vaše rozhovory mohly motivovat některé startupy, aby více přemýšlely o využití (dalších) právních úprav v IPR otázkách? 3) Na základě vašich dat a znalostí, mění se využití právních nástrojů s věkem startupů?
Navržený klasifikační stupeň		výborně (1)

V Praze dne: 18.11.2023

oponent diplomové práce